

Как да разпознаем

дезинформацията

и как да се справим с нея

КАКВО

е дезинформация?

КАК

действа тя?

КАК

да реагирам?

ЧАСТ 1

Какво е дезинформация?

Част 1: Какво е дезинформация?

Pop Base @PopBase

Olivia Rodrigo and Sabrina Carpenter at the Met Gala.

12:45 am · 5 May 2022

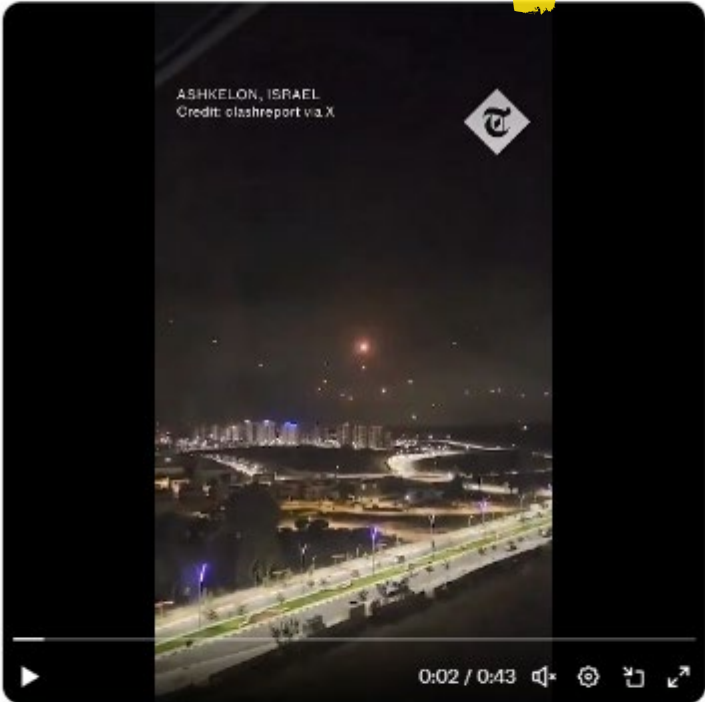

Iran Spectator @IranSpec

🚨 Breaking News 🚨

🇮🇷 The Shahed Drones appear to have reached Israel right now

Video confirmation has been provided:

0:02 / 0:43

Stay informed
This media is presented out of context. [Find out more](#)

AFP Fact Check @AFPFactCheck

This @Forbes cover is fake -- the magazine's most recent issue featured an American investor u.afp.com/5Arh

9:28 PM · Apr 19, 2024 · 1,455 Views

ЗАЩО някой може да разпространява информация, която не е вярна?

- Защото е шега → Сатира/ хумор
- Защото го вярва → Невярна информация
- Защото иска да заблуди хората → Дезинформация

Папата, облечен в яке „Баленсиага“

→ Хумор

„5G е причина за заразата и разпространението на коронавируса“

Използва:

- съществуващите конспиративни теории за предполагаемо въздействие на 5G върху здравето;
- несигурността и страха в ранните дни на пандемията.

Последици:

- вандализъм на 5G кули;
- прекъсване на далекосъобщителните услуги;
- тормоз над служители на телекомуникационните служби.

→ **Невярна
информация**

Част 1: Какво е дезинформация?

Аз съм майка от
Одеса, Украйна.

Аз съм заместник-
председателят
на руска религиозна
фондация.

Аз съм адвокат
от Донецк,
Украйна.

Аз съм
от Харков,
Украйна

Едно и също лице се представя
за различни хора.

→ Дезинформация

ЧАСТ 2

Как действа дезинформацията?

Целта на дезинформацията не е непременно да убеждава, а да обърква.

Тактиките включват:

Не знам вече на кого мога да се доверя!

! Отвлечане на вниманието
привличане на вниманието към несвързани или далечно свързани въпроси.

! Подиграване
вземане на подбив на „съмняващите се“ чрез използването на сарказъм.

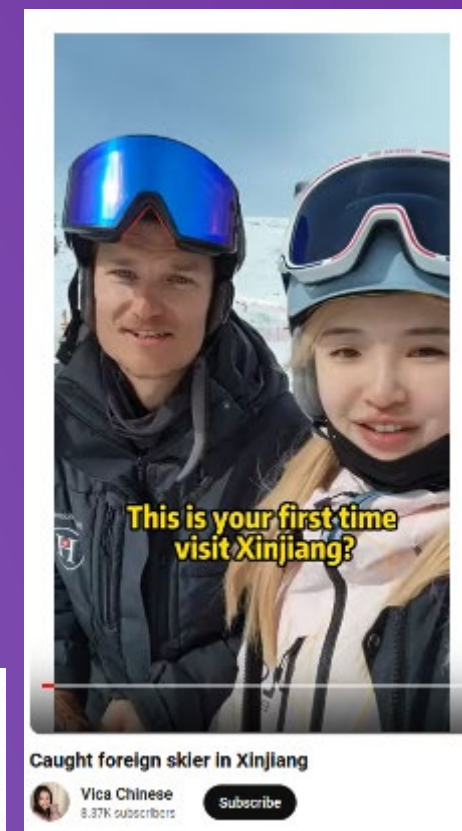
! Подмяна на тезата
погрешно представяне и нападане на позицията на другите.

! Претоварване с подробности
отклоняване на вниманието от основната точка.

! Нападки
сплашване на „съмняващите се“ чрез използване на агресивен или обиден език.

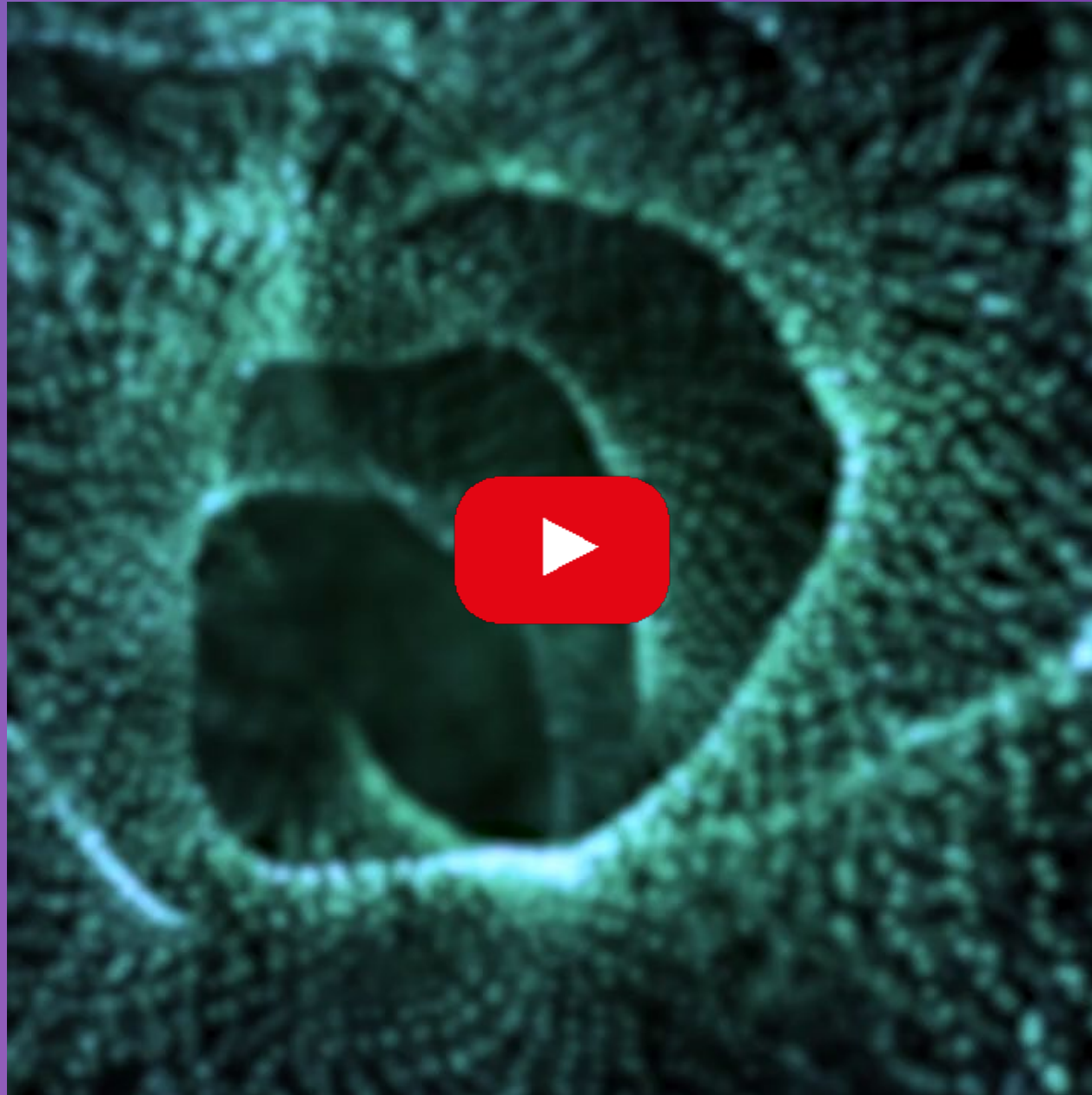
Част 2: Как действа дезинформацията?

! Дезинформацията е не само в социалните медии — тя присъства и в традиционните медии.

ЧАСТ 3

Как да реагираме на дезинформацията?

Не се оставяйте да ви подмамат да реагирате!

Спрете

Помислете

Когато се съмнявате, **проверете**

✓ Съдържание

Съвпадат ли заглавието и съдържанието? Има ли смисъл съдържанието?

✓ Източник/URL адрес

Надежден ли е? Наистина ли е това, което мислите?

✓ Автор

Надежден/квалифициран ли е той?

✓ Дата

Кога е публикуван материалът?

✓ Снимка

Наистина ли показва това, което се твърди?

✓ Други източници

Има ли информация от други източници по тази тема? Кой са те?

Внимавайте за своите предубеждения!

Помислете, преди да споделите

Как можете Вие да допринесете за борбата с дезинформацията?

Не вярвайте на
всичко чуто

✓ Мислете критично, проверете източниците си и не забравяйте да се спрете и обмислите, преди да реагирате.

Споделете
с другите

✓ Споделете какво сте научили с приятели и роднини, НО...

Не карайте хората
да се срамуват

✓ Проявявайте съпричастност и се опитайте да разберете хората, които вярват в дезинформацията. Конфронтацията рядко убеждава хората!

Проверители на факти

- Международната мрежа за проверка на фактите предоставя списък на организациите за проверка на факти, които са се присъединили към кодекса на принципите на Международната мрежа за проверка на факти (IFCN).
- Европейската мрежа от стандарти за проверка на фактите
- Търсене онлайн за проверка на факти за дадена тема или лице с Google's Fact Check Explorer
- Вижте оборването на дезинформация на EUvsDisinfo.eu
- EDMO (Европейската обсерватория за цифрови медии) наблюдава и реагира на дезинформацията чрез своите центрове в целия ЕС.

Национални ресурси за проверка на фактите

АВСТРИЯ и ГЕРМАНИЯ [GADMO](#)

БЕЛГИЯ и НИДЕРЛАНДИЯ [BENEDMO](#)

БЕЛГИЯ и ЛЮКСЕМБУРГ [EDMO BELUX](#)

БЪЛГАРИЯ и РУМЪНИЯ [BROD](#)

ХЪРВАТИЯ и СЛОВЕНИЯ [ADMO](#)

КИПЪР, ГЪРЦИЯ и МАЛТА [MEDDMO](#)

ЧЕХИЯ, СЛОВАКИЯ и ПОЛША [CEDMO](#)

ДАНИЯ, ФИНЛАНДИЯ и ШВЕЦИЯ [NORDIS](#)

ЕСТОНИЯ, ЛАТВИЯ и ЛИТВА [BECID](#)

ФРАНЦИЯ [DE FACTO](#)

УНГАРИЯ [HDMO](#)

ИРЛАНДИЯ [EDMO Ireland](#)

ИТАЛИЯ [IDMO](#)

ПОРТУГАЛИЯ и ИСПАНИЯ [Iberifier](#)

КАКВИ ДЕЙСТВИЯ ПРЕДПРИЕМА ЕС?

Работа с партньори
(напр. държави от ЕС и други държави, международни организации)

Работа с платформи на социалните медии
(напр. да се сведе до минимум разпространението на невярна или вредна информация и да се защитят потребителите)

Насърчаване на достъпа до информация
(напр. подкрепа за медийната грамотност, независимите медии и проверителите на факти)

Повишаване на осведомеността и комуникация

(напр. предлагане на надеждна информация, изобличаване и предотвратяване на дезинформацията)

ЧАСТ 4

Практика

Разделете се на групи

Подгответе работата по
казуси и задачите

Подгответе презентация

©Freepik

©Freepik

©Freepik

Проверете чрез игра какво сте научили

[The Bad News Game](#)

(достъпна на няколко езика, за деца на възраст 14 години и по-големи); играете ролята на лице, което разпространява невярна информация онлайн.

[Bad News Game for Kids](#)

(достъпна на по-малко езици, за деца на възраст 8 години и по-големи)

[Cat Park](#)

(на английски, френски, нидерландски и руски; за деца на възраст над 15 години); възложена ви е задачата да настроите обществеността срещу планиран парк, като използвате общи техники за дезинформация.

Източници:

- Илюстрации от црклуак на Freerik (слайдове 1,2,3,7,9,10,15,16,18,19,20,22,23,24)
 - Слайд 4:
 - Публикация в социалните медии за среща между Оливия Родриго и Сабрина Карпентър: <https://twitter.com/PopBase/status/1521984278057218050?lang=en>
 - Видеоматериал за задействането на „Железния купол“: (3) Iran Spectator on X: "
-

